Policy Brief no. 83, martie 2020

Avertisment EFOR

BIG BROTHER se întoarce

Să profite de criza COVID

Pe fondul de emoţie publică stârnită de pandemie, guvernele introduc măsuri de supraveghere digitală care acum câteva luni ar fi generat mare scandal. Sau folosesc starea de urgenţă pentru a suspenda conturi online, în lupta cu "fake news" şi alarmismul.

Nu-i însă un pericol ca Big Brother să se îndrăgostească de noile instrumente şi nu mai vrea să renunţe la ele după ce trece urgenţa? Chiar în cele mai democratice state au existat întotdeauna politicieni, funcţionari, oameni din servicii secrete sau pur şi simplu entuziaşti fascinaţi de tehologie care se uită admirativ la "**modelul chinez**". Evident, ei există şi în România. Vor profita de ocazie ca să-şi promoveze micile hobby-uri legate de *surveillance*?

În general, vor deveni democraţiile europene mai intruzive cu viaţa personală şi mai autoritare în limitarea dezbaterii publice, dacă tot s-au pornit unii să ceară derogări de la CEDO?

Vom avea în Europa în anii ce vin transfer de practici dinspre zona roşie (vezi pe verso) către celelalte?

La anul pe vremea asta, va fi cineva în zona verde?

1. Modelul autoritar intruziv

China	• Urmărire individualizată prin telefon mobil • Cetăţenii scanează coduri cu bare din loc în loc, pentru confirmat poziţia; temperatura măsurată la puncte de control se memorează la dosar; coduri de culori pentru restricţiile personale; • Încălcările se stochează într-un sistem de punctaj al disciplinei cetăţeneşti: proiectul pilot de "creditele sociale" pentru uzul autorităţii • Un nou sistem AI e în teste: combină recunoaşterea facială şi preluarea de date corporale prin telefon (temperatură, mişcare) pentru urmărire în timp real
Singapore **Taiwan** **Coreea de Sud**	• Persoanele detectate pozitiv la teste primesc un marker în telefon, pentru urmărire individualizată. Încălcarea de restricţie se transmite imediat poliţiei. • Reţelele emit un semnal la apropierea unei persoane infectate, pentru ca ceilalţi să o poată recunoaşte şi ocoli
Israel	• Starea de urgenţă permite *Shin Bet* (omolog SRI) să acceseze date individuale de telefon, inclusiv poziţia, considerate relevante în combaterea pandemiei
Singapore **Iran**	• Blocarea pe Facebook de pagini critice cu strategia anti-criză a guvernlui • Blocarea versiunii în limba persană a Wikipedia; suspendări în curs ale multor pagini cu ştiri internaţionale (pe motiv de fake news)

2. Modelul semi-autoritar incompetent

Polonia	• Obligaţia celor carantinaţi să trimită periodic selfies cu geo-tag • Guvernul poate decide suspendarea de pagini online
Ungaria	• Starea de urgenţă întăreşte controlul arbitrar al guvernului pe mass media • Guvernul capătă puteri sporite nu doar să suspende surse online, dar şi să intervină cu legea penală
Bulgaria	• Verificare telefon la revenire în ţară, tracking locaţii anterioare • Starea de urgenţă folosită ca acoperire pentru a opri anchete media şi discutarea cazurilor de mare corupţie, o parte vizându-l pe premierul Borisov

3. Modelul European

Italia	• Access la date anonimizate de telefonie mobilă pentru a calcula statistic deplasarea fizică a cetăţenilor în Lombardia
Marea Britanie **Franţa**	• Negocieri ale guvernului cu operatorii de telefonie pentru accesul la baza de date anonimizate • Proiecte private (Oxford University) de aplicaţii pentru monitorizare pandemie bazate pe data sharing (inclusiv locaţie) făcută voluntar
UE	• Comisia revizuieşte draftul de reglementare pentru Artificial Intelligence (AI) şi amână discutarea noilor reguli de online privacy

4. Democraţia liberală

?	•

Semilunei 7, ap. 1
Bucureşti
www.expertforum.ro

Puteți susține activitatea EFOR prin donații sau sponsorizări pe www.expertforum.ro/doneaza